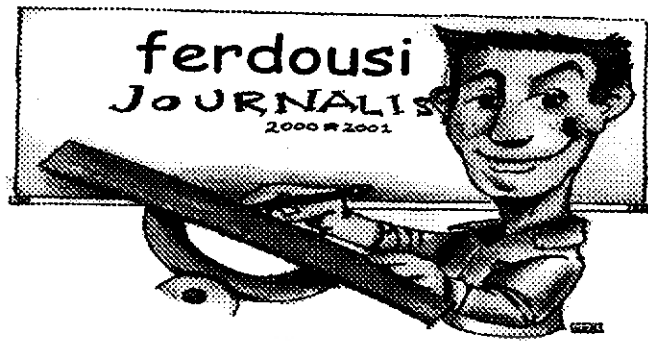

درس‌هایی از مکتب روزنامه‌نگاری

سازمان‌های زیر ساختی رسانه‌ها خبرگزاری‌ها^(۱)

نیستند. در این صورت مراکز خبرگیری^(۶) ناچارند قبل از انتشار خبرهای دریافت شده به بررسی دقیق آن پرداخته و خبرهایی را در رسانه‌های خود بخش کنند که ضمن تأیید از سوی سردبیر مورد علاقه و توجه خوانندگان نیز قرار گیرد.

یکی از وظایف بسیار مهم رسانه‌های همگانی بررسی و ارزیابی خبرهای دریافتی می‌باشد. سرویس‌های تحریریه پس از دریافت خبرهای مختلف آن‌ها را طبقه بندی کرده و چنان چه مشابهت‌هایی بین خبرهای مختلف وجود داشته باشد آن اخبار را که از منابع مختلف دریافت کرده‌اند با هم مقایسه نموده، سالم‌ترین، کامل‌ترین و درست‌ترین

آژانس‌های خبری جهان هرگز تعطیلی ندارند و در تمام ساعات شبانه‌روز مشغول فعالیت‌های خبرنگاری، کسب خبر و توزیع خبر هستند. بسیار اتفاق می‌افتد که اخبار رسیده از سوی آژانس‌های خبری بین‌المللی به دلایل فنی، اشتباه در مخابره، اختلال امواج رادیویی و نارسایی‌های زبان اصلی در هنگام ترجمه از کیفیت مناسب برخوردار

آژانس‌های خبری

در جهان خبررسانی امروز بیش‌تر از ۹۰٪ از خبرهای رسیده به خبرگزاری‌های مختلف جهان از سوی آژانس‌های مختلف خبری توزیع می‌شوند. برخی از آژانس‌های خبری جهان حتی در دور افتاده‌ترین قسمت‌های جهان نمایندگانی دارند

که خبرهای به دست آمده را به سازمان مرکزی خود گزارش می‌دهند. حوزه فعالیت‌های سازمانی، رسمی، منطقه‌ای و جغرافیایی برخی از آژانس‌های خبری آن چنان در جهان پراکنده است که حجم کارکنان و سرمایه‌ی در گردش آن‌ها گاهی چندین برابر بودجه‌ی رسمی یک کشور کوچک است.

وجود آژانس‌های خبری در محدوده رسانه‌های^(۲) همگانی امری بسیار طبیعی و ضروری است. هیچ یک از سازمان‌های رسانه‌ای نوشتاری^(۳)، گفتاری^(۴) یا تصویری^(۵) قادر نیستند که در دور افتاده‌ترین نقاط دنیا نمایندگانی داشته باشند. این وظیفه‌ی بسیار مهم را آژانس‌های خبری بر عهده می‌گیرند. خبرهایی که از سوی آژانس‌های خبری تهیه و در اختیار مشترکین قرار می‌گیرند بسیار کم هزینه‌تر از اخباری است که هر یک از رسانه‌های همگانی بخواهند به صورت مستقیم و مستقل کسب خبر نمایند.

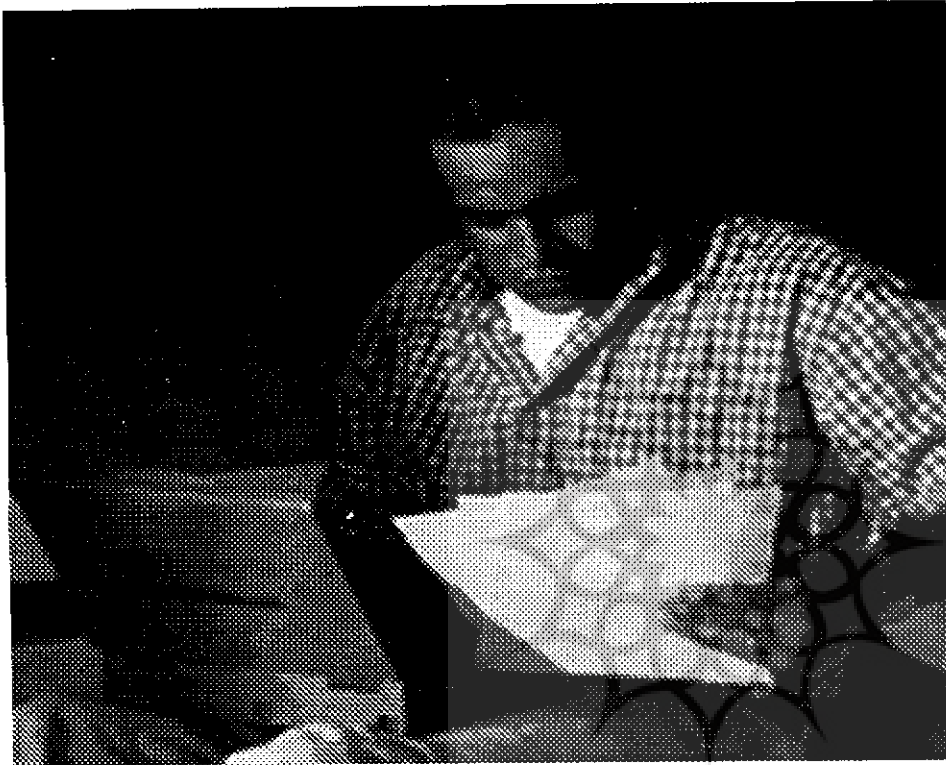
سرویس‌های دریافت خبر فعال شده و بدون اتلاف وقت به طبقه‌بندی خبرهای رسیده مشغول می‌شوند و هر دسته از خبرها را برای تحلیل و بررسی به قسمت‌های مربوطه ارسال می‌دارند تا پس از دسته‌بندی و اطمینان از منبع ارسال خبر، پخش شود.

شوند. هنوز تلگراف، تلفن، تلکس و فکس بخش بسیار گسترده‌ای از کارهای خبری جهان را برعهده دارند. بسیاری از خبرگزاری‌های کوچک و بزرگ محلی و منطقه‌ای هستند که بیش‌تر از ۹۵٪ نیازهای خبری خود را با همین سیستم‌های در

خبر را برای پخش به قسمت مربوطه ارسال می‌نمایند.

بسیار اتفاق می‌افتد که اخبار رسیده از خبرگزاری‌های جهان کم آب و رنگ‌تر از خبرهایی است که توسط خبرنگاران اختصاصی یک رسانه‌ی همگانی مخابره می‌شود. در چنین حالتی گروه بررسی‌کنندگان خبرهای واصله در هیئت تحریریه^(۷) ضمن مقایسه‌ی تضادها و مشابهت‌های خبری، چیزی را انتخاب می‌کنند از نظر فکری و عقلی درست‌تر بوده و خواننده و یا شنونده را راضی کند و در عین حال مغایرتی با اصل خبر نداشته باشد.

تا چند سال پیش تهیه و تولید خبر کار بسیار آسانی بود، اما ارسال آن به سرتاسر دنیا بسیار مشکل می‌نمود و با موانع فنی و غیر فنی روبه‌رو بود. با توجه به پیشرفت‌های شگفت‌انگیز تکنولوژی ماهواره‌ای در ارسال و پخش خبرهای جهانی، در حال حاضر مشکل اصلی، تهیه و تولید خبر است. اگر تا دیروز ارسال خبر به سرتاسر جهان با سیستم‌های تلفنی، تلگرافی، تلکس و فکس وقت‌گیر بود و زمان زیادی را تلف می‌کرد، امروز با سیستم‌های بسیار سریع ماهواره‌ای^(۸)، پر اهمیت‌ترین و یا کم اهمیت‌ترین خبرها در مدتی بسیار اندک و کم‌تر از یک دقیقه از دورترین نقاط کره زمین مخابره می‌شوند. در حال حاضر وجود صدها ماهواره علمی، جاسوسی، خبرگیری، نظامی و غیره در فضا کار خبررسانی زمینی و فضایی را بسیار آسان کرده‌اند. وقتی صحبت از تکنولوژی فرا پیش‌رفته‌ی ماهواره‌ای می‌شود، دلیلی وجود ندارد که سیستم‌های خبررسانی معمولی و در اصطلاح قدیمی فراموش

سردبیر^(۹) یک رسانه‌ی همگانی به دلیل مسؤلیت و وظیفه‌ی سنگین و مهم کاری پس از دریافت خبرهای رسیده، دستور پخش و یا منع پخش آن‌ها را صادر می‌کند. هیچ یک از مسئولان و کارکنان یک رسانه‌ی همگانی نمی‌توانند بدون اجازه سردبیر خبری را منتشر نمایند.

خبرهایی که توسط آژانس‌ها و یا خبرگزاری‌های بین‌المللی ارسال می‌شوند از طبقه‌بندی و اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. سیستم‌های گیرنده در برخی از دستگاه‌های خبرگیری با زنگ، بیزر، بوق و یا علامت‌های صوتی هشدار دهنده ویژه‌ای

اصطلاح قدیمی بر طرف می‌کنند. وقتی تعریف مراکز خبری دهی، خبررسانی، خبرگیری، خبرگزاری و آژانس‌های بین‌المللی خبری مشخص شد به عنصری به نام خبر می‌رسیم.

خبر انواع مختلفی دارد. تمام خبرهای مخابره شده از سوی آژانس‌های خبری جهان درباره یک موضوع نیستند و از اهمیت یکسان برخوردار نمی‌باشند. سرویس‌های دریافت خبر رسانه‌های همگانی برای دریافت اخبار روز و تازه در تمام مدت ۲۴ ساعت شبانه‌روز آمادگی دارند. با رسیدن خبرهای مختلف از سوی آژانس‌های مختلف خبری،

است که از روی طبقه‌بندی به عمل آمده خبرها تقسیم می‌شوند.

خبرهای رسیده به سرویس‌های خبری رسانه‌ها بیش‌تر وقت‌ها با علایمی هم‌راه هستند که درجه‌ی اهمیت خبر را نشان می‌دهند. این علایم توسط دستگاه‌های گیرنده خبر که به سیستم‌های هشدار دهنده مجهز هستند به شکل و یا صداهاى مختلف اعلان وجود می‌کنند. با توجه به پیشرفت‌های شکفت‌انگیز تکنولوژیک در سیستم‌های خبررسانی و خبرگیری و یا پیش‌تعریف‌هایی که به سیستم‌های رایانه‌ای داده می‌شود، در حال حاضر دریافت خبرها به گونه‌ای است که احتیاج به طبقه‌بندی ندارد، زیرا دستگاه‌های بسیار پیش‌رفته هر خبری را که دریافت می‌کنند با توجه به نوع و اهمیت آن به قسمت مربوطه ارسال می‌دارند و دیگر مشکلی برای طبقه‌بندی با دست وجود ندارد.

ادامه دارد.

زیونویس:

- 1- NEWS AGENCIES
- 2- MASS COMMUNICATIONS
- 3- NEWSPAPERS
- 4- RADIO
- 5- TELEVISION
- 6- NEWS CENTRAL ORGANIZATION
- 7- EDITORIAL ORGANIZATION
- 8- SATELITE TECHNOLOGY
- 9- EDITOR - CHIEF EDITOR
- 10- BROADCASTING COMPANY

انواع خبر

خبرهایی که از خبرگزاری‌ها و آژانس‌های مختلف خبری روی آنتن رفته و مخابره می‌شوند از نظر اهمیت، کیفیت، تنوع، زمان و مکان بسیار متفاوت بوده و هر خبر در یک رسانه‌ی همگانی جای ویژه خود را دارد.

بنگاه‌های سخن‌پراکنی^(۱) و آژانس‌های خبری معتبر دنیا با توجه به وظیفه‌ی حرفه‌ای خود در تمام مدست ۲۴ ساعت شبانه روز خبرهایی را مخابره می‌کنند.

اعضا و مشترکین این آژانس‌ها خبرهای مخابره شده را دریافت می‌کنند. خبرهای رسیده تحویل سرویس‌های خبری می‌شوند. پس از بررسی و طبقه‌بندی انواع خبر در سرویس‌های خبری، نوبت تحویل خبرهای رسیده به قسمت‌های مسؤل و مخصوص

مجهز هستند که با توجه به اهمیت خبر، علامت مخصوصی را که هم‌راه با مخابره خبر از سوی آژانس خبری ارسال شده است، گرفته و متوجه‌ی اهمیت و نوع خبر می‌شوند.

تاکنون هیچ وسیله و یا علامت فنی به وجود نیامده است که درستی و یا نادرستی خبر را تأیید کند. درستی خبر حداقل چیزی است که مخاطب از یک خبرگزاری و یا یک رسانه‌ی همگانی انتظار دارد. نادرستی خبرها در مرحله‌ی نخست مخاطبان و سپس جامعه را نسبت به آن رسانه بدبین می‌کند. بنابراین

نخستین وظیفه‌ی خبرنگاران و اساسی‌ترین درس روزنامه‌نگاری، ارسال اخبار و اطلاعات صحیح، سالم، متفاوت و درست به مخاطبان است. هر رسانه‌ای که از این حداقل وظیفه‌ی خود چشم‌پوشی کند به جامعه و مخاطبان خود خیانت کرده است.

بارها در بسیاری از روزنامه‌ها و مجله‌ها مشاهده شده است که تکذیب‌نامه‌ای چاپ می‌شود. چاپ تکذیب‌نامه در یک نشریه یعنی اعتراف به گناه و اعتراف به نادرستی خبر است. اعتبار اجتماعی و تخصصی نشریه با چاپ خبرهای دروغ به شدت به خطر می‌افتد و در صورت تکرار، رسانه و تهیه‌کننده خبر به عنوان اشاعه‌دهندگان اخبار دروغ شناخته می‌شوند.